

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno, četrtletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v upravnništvo po list: Mesečno K 6'—.— Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Povratek regenta Aleksandra.

Beograd, 6. januarja. »Presbiro« javlja službeno: Prestolonaslednik regent Aleksander je odpotoval iz Pariza v Straßburg, kjer ostane dva dni, 5. in 6. t. m. Iz Straßburga se povrne 7. t. m. v Pariz, odkoder odpotuje po kratkem bivanju nazaj v Beograd.

Zveza narodov.

Lyon, 6. januarja. Kakor poroča »Chicago Tribune« iz New-Yorka, je poslanik Zedinjenih držav Wallace dobil iz Washingtona obvestilo, da bo predsednik Wilson sklical prvo sejo sveta Zveze narodov tudi v primeru, ako senat ne bi ratificiral mirovne pogodbe. V smislu versailleske pogodbe ima namreč Wilson pravico dati inicijativo za ta sestanek.

Clemenceau Davidoviću.

Beograd, 6. januarja. »Presbiro« javlja službeno: Ministrski predsednik Davidović je poslal za novo leto Clemenceauju brzojavne čestitke, na katere je Clemenceau odgovoril nastopno: Globoko ginjen vsled vaše brzojavke vas prosim, da izvolite sprejeti z mojo hvaležnostjo tudi izraz globoke simpatije s katero spremlja Francija razvoj in napredek vaše države. Clemenceau.

Vsak gospodar v svoji hiši.

Beograd, 6. januarja. »Politika« piše z ozirom na poset glavnega urednika rimskega lista »Epoca« Giordana pri ministrskem predsedniku Davidoviću med drugim nastopno: Ne vemo kaj bo gospod Giordano odnesel v svoji torbi iz Beograda v Pariz svojim šefom, toda mi ga prosimo, da prevzame nastopno naše sporočilo: Ako smo za svojo svobodo in ujedinjenje doprinesli tolike krvave žrtve, jih gotovo nismo storili zato, da Avstrijo nadomesti Italija. Mi moramo biti naj-

boljši sosedi, to pa je mogoče samo, ako ostane vsak gospodar v svoji hiši. Mi smo sprejeli razsodbo konference v vseh vprašanjih. Sedaj jo sprejemamo tudi za jadransko vprašanje. Pred konferenco so se vodila pogajanja. Pred njo se bodo morala tudi zaključiti. Vse druge pesmi so sirenski glasovi, ki nas puščajo popolnoma hladne.

Velik požar.

LDU. Dunaj, 6. jan. V tvornici lokomotiv Severne železnice v Jedlersee pri Florisdorfu je izbruhnil velik požar. Škoda se ceni na 40 milijonov kron. 31 lokomotiv je bilo popolnoma uničenih.

Ustaja proti Japoncem.

LDU. Pariz, 5. januarja. Kakor poroča »Chicago Tribune« iz Washingtona, je izbruhnila v Koreji ustaja proti Japonci. Po poročilu tega lista iz Honolulu podpirajo to gibanje načelnik japonske policije v Koreji in katoliški misionarji.

V vseh petrograjskih tovarnah delo ustavljeno.

LDU. Kopenhagen, 5. jan. Kakor poroča »Krasnaja gazeta« iz Helsingforsa, so vse petrograjske tovarne ustavile delo vsled pomanjkanja suštin.

Amerika za obnovo Evrope.

LDU. Amsterdam, 5. jan. Kakor poroča Reuterjev urad iz Washingtona, objavlja ameriška War-Finance-Corporation, da bodo tovarnarjem, ki odpošiljajo svoje izdelke v inozemstvo, dovoljeni 4 predujmi do skupnega zneska 17 milijonov dolarjev. Ta ukrep se označuje kot prvi korak vlade za obnovo razdejane Evrope.

Italijanski veleizdajalec.

LDU. Dunaj, 6. jan. Bivšega generalnega nadzornika italijanske policije v Benetkah so aretirali zaradi veleizdaje in sporazuma s sovražnikom. Spise, ki dokazujejo njegovo krivdo, so našli v Pulju.

Usoda izdajice.

LDU. Bratislava, 6. jan. Bivši veliki župan v Bontu na Slovaškem, Štefan Ivanka, se je ustrelil, ker se je dognala njegova soudeležba na madžarski propagandi in so ga nameravali izročiti vojaškemu sodišču.

Češki in nemški socijalisti za madžarske komuniste.

Dunaj, 5. jan. Včeraj so priredili socijalni demokratje na Dunaju velik protestni shod proti usmrtni komunistov na Madžarskem. Na enak način sta manifestirali tudi obe češki socijalni stranki na Dunaju namreč socijalnodemokratska in narodnosocijalna.

Politični pregled.

Ustavotvorni odbor. »Pravda« piše: V zvezi z volilnim zakonom se je razpravljalo v zadnjem ministrskem svetu o vprašanju sestave ustavotvornega odbora. Ker je to vprašanje izključno politično, se je določilo, naj bodo v tem odboru zastopane vse politične stranke sorazmerno po svojih močeh. V tem odboru naj bi bili tudi Jaša Prodanovič, dr. Smodlaka in predsednik začasnega narodnega predstavništva Dragoljub Pavlovič. Nadalje naj bi bilo v tem odboru 6 profesorjev prava na univerzah v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu. Zdi se, da bo opozicijski blok odklonil svoje sodelovanje in da vsled tega ne bo prišlo do sestava od vlade zamisljenega ustavotvornega odbora.

Povratek čehoslovaške sibirskeske armade. Francosko vojno ministrstvo je poslalo čehoslovaškemu ministstvu za zunanje stvari brzojavko, kjer potrjuje dogovor Zedinjenih držav in Velike Britanije glede povratka čehoslovaške vojske iz Sibirije, Zedinjene države dovoljujejo kredit in ladje za prevoz 36.000 mož, ostanek pa prispeva Velika Britanija. Čehoslovaška vojska se je pričela vračati.

Dr. Šmeral voditelj čeških boljševikov. Kraljevogradska »Osvěta Lidu« piše, da ni bil voditelj čeških boljševikov nedavno usmrčeni Nikolaj Alois Muña, ampak dr. Šmeral, kateri se nahaja sedaj v Švici, kamor je pobegnil iz strahu, da mu ne pridejo na sled. O njegovih načrtih se je odkrilo doslej sledeče: Dr. Šmeral je bil voditelj čeških boljševikov, Muña pa njegov agent, ki mu je bila poverjena naloga stopiti v stik z madžarskim boljševiškim kolovodjem Belo Kunom. Akcija je šla za tem, da razdvoji čehoslovaško vojaštvo na madžarski fronti ter tako omogoči madžarski rdeči armadi prosto pot v osrčje čehoslovaške republike. Istočasno naj bi se desorganizirale posadke v notranjosti ter pripravile k temu, da bi se pridružile prodirajoči rdeči armadi. Ob enem bi se izvedla v Pragi delavska revolucija, ki bi proglasila Čehoslovaško za »sovjetsko republiko« kateri bi stopil na čelo dr. Šmeral, ljudski komisar za vnanje stvari bi pa postal N. A. Muña. Akcija pa se je ponesrečila in tako je bil Muña dne 15. julija l. l. vjet in usmrčen.

dr. Šmeral je pa pobegnil v Švico, kjer se nahaja še vedno, pod pretvezo, da je dopisnik socialističnega lista „Prava Lidu“.

Ustava poljske republike. Po poročilih poljskih listov bo prva stvar, s katero se bo bavila nova poljska vlada sestava ustave. Po dosedanjih predlogih se sodi, da bo stal na čelu republike predsednik, katerega izvoli narodno predstavništvo za dobo 7 let. Predsednik bo zastopal republiko na zunaj, imel bo pravico veta ter pravico razpuščati narodno predstavništvo, če bo s tem tudi senat soglašaval. Predsednik ne sme pripadati nobeni stranki. Narodno predstavništvo sestoji iz parlamenta in senata. Predsednik je odgovoren parlamentu. Parlament se voli na pet let. Senat sestaja iz 70 članov, katere izvoli parlament in 51 članov, ki se imenujejo iz krogov učenjakov, višjih dostojanstvenikov ter škofov. Predlogi parlamenta, katere senat ne odobri, bodo predloženi parlamentu še enkrat ter ostanejo v veljavi, če jih ta v drugič potrdi, to pa le če zanje glasujejo tri petine parlamenta.

Iz Rusije. Organizacija boljševiške vojske in njena moč se veča od dne do dne. Danes je že skoro gotovo, da je akcija bele garde in njenih generalov brezupno izgubljena. Rusija bo ostala skoraj gotovo sovjetska republika. Morda se zde komu ti boljševiški uspehi nerazumljivi po vsem kar se je pisalo o njih, toda stvar je čisto jasna. Boljševiki od danes niso več oni od včeraj. Na njihovi strani se bijejo sedaj tudi menjševiki, zapovedniki posameznih čet pa so sami bivši caristični generali, ki se bijejo danes za Trockega in Lenjina istotako ali pa morda še bolj hrabro kakor so se svoj čas za carja Nikolaja. Zadnje dni so boljševiki zavzeli Harkov, padec Odese pa se pričakuje že v najbližjih dneh. General Kolčak se nahaja v zelo neprijetnem položaju. Spredej pritiska nanj disciplinirana boljševiška vojska, zadaj pa zmagujejo uporniki, ki mu razdirajo zadnje pot rešitve — sibirsko železnico. Zanimivo je stališče, ki ga zavzema Nemčija napram dogodkom v Rusiji. Igra namreč jako dvorezno politiko; na eni strani paktira z boljševiki, na drugi pa z generalom Kolčakom. Jako značilno je tudi, da je vstopilo zadnje čase večje število nemških in avstrijskih častnikov v rdečo vojsko. Se pač pripravlja na bodočnost in tu — bog zna kaj pride — si misli zviti Mihel.

Delitev Turčije. Ena najvažnejših nalog, ki jih ima rešiti obnovljena mirovna konferenca poleg jadranskega vprašanja, je gotovo vprašanje Turčije. Doslej si pojedini faktorji še niso na jasnem, kaj se s Turčijo pravzaprav ukrene. Glavne težkoče dela Carigrad in Dardanele. Skoro gotovo pa je, da se ti dve važni točki ne prepustita Turčiji. Dodekanez in del obale do Smirne dobi najbrž Italija. Armenija postane samostojna, Arabija istotako, vendar pa bosta obedve stavljeni pod protektorat. Sultanova vlada bo ostala omejena na malo kontinentalno državo v Mali Aziji. Tako bo, nekdanj tako slavna otomanska oblast, potisnjena končno-veljavno čez Bospor, odkoder je nekoč s tako silo prišla ter dolga stoletja ogrožala in pustila celo vzhodno in srednjo Evropo.

Dnevne vesti.

Mesto venca na grob pokojnega Ed. Blahe je darovala rodbina Bicsik »Mestnemu deškemu zavetišču« K 100.—.

Glede dvorca smo sprejeli še sledeči dopis. Ko je bil posestnik dvorca še grof Brandis, je bil dvorec pravi okras mariborskega mesta. Pred dvorcem na sedanjem Sofijinem trgu je bil lep park, nekak grajski vrt. Grof Brandis je živel tu kot nekak knez v svojem gradu. Za audijenco pri njem se je moralo prositi tri dni preje. Ob slavnostnih prilikah pa je bil dvorec odprt meščanskim slojem. Tako so se n. pr. v dvorcu razdeljevala vsako leto darila najpridnejšim učencem tedanje mariborske gimnazije. Velika dvorana je služila za plese in koncerte. Stari Mariborčani se teh koncertov še dobro spominjajo. Toda grof Brandis je imel oskrbnika, ki je imel dovolj prilike obogatiti samega sebe in tako je prišel grof Brandis v položaj, da je moral dvorec prodati. Takrat se je po naših severnih krajih začela nemška kolonizacija in na ta način je prišel pruski baron Twickel v posest mariborskega dvorca. Kupil je vse skupaj na pol zastonj. Mariborsko mestno gospodarstvo je bilo že takrat slabo, kajti mesto je prodalo Twicklu še en kos sveta za 80.000 K in čez nekaj tednov je mesto samo ponujalo za isti kos 150.000 K. Temu baronu Twicklu pa ni bilo za korist mesta — ampak za kšeft, zato pa je uničil dvorec in je iz lepe zgodovinske stavbe napravil podrtijo z delavnicami in prodajalnami. Niti v enem mestu bi se ne bilo kaj takega pustilo. Seveda pruski baron je delal v Mariboru, kar je hotel — saj je bil to pruski priseljenec. Tako je dobil Twickel že stotisoče za dvorec in mi se le čudimo, kako je mogoče, da se ni takoj po prevratu tega Prusa pognalo čez mejo, dvorec pa bi se porabil v mariborske mestne namene. Twickel je pruski državljani in nima v Jugoslaviji nič opraviti. Ako bi kdo v kakem mestu tako uničil zgodovinsko krasno zgradbo, kakor je on storil z dvorcem, bi ga bili povsod že davno razlastili, ker ni nikjer dovoljeno v sredi mesta na najbolj obljudenem kraju uganjati tako barbarstvo. Ako so to trpeli mariborski mestni očetje in olupševalno društvo zato, ker je bil Twickel Prus — nimamo mi prav nobenega vzroka tega Prusa še naprej pardonirati — mislimo, da je obogatel dovolj na naši zemlji in da je najbolj pametno, da se mu dvorec vzame in postane iz njega zopet stavka, ki bo v okras Maribora. Povdarjamo še enkrat, da se s tem ne zgodi nobena krivica, ker takih barbarskih baronov, ki uničujejo zaradi dobička take zgradbe — ne potrebujemo. Na Pruskem bi najbrže nobenemu tujcu ne pustili tako gospodariti, kot je gospodaril Twickel v našem dvorcu, zato mislimo, da je dovolj vzrokov, da se mu dvorec konfiscira.

Neki davkoplačevalec, ki je najbrže od Jugoslavije že mnogo več prejel nego — je zanjo plačal, zdihuje v »Straži« nad razmerami v Mariboru. Zdravniki se mu ne znajo vesti, kot se spodobi, v bolnicah je nered, po Mariboru je blato i. t. d. Pri tem hvali Nemce, češ da se nemškutarski zdravnik zgraža nad nami, da so Nemci lepo uredili bolnice, da je bil prej v Mariboru sam red in snaga. »Straža« je slovenski list in že ve, zakaj hvali Nemce in nemške razmere. Mi pa tudi.

Malo več previdnosti. V pondeljek so imeli Nemci v kazini svojo predpustno zabavo. Mi bi jim to zabavo privoščili, saj vemo, da so lahko zadovoljni, da so v Jugoslaviji in da jim ni treba stradati. Privoščili bi jim to, vkljub temu, da smo prepričani, da bi v slučaju, ko bi bili Nemci zmagali, Slovenci v Mariboru ne smeli imeti niti svojih zabav. Toda zahtevati smemo, da take zabave ne bodo prilike za to, da se na njih kaže protidržavni duh mariborskih Nemcev. Tako daleč še nismo in danes enkrat za vselej povemo, da ne pustimo zabav s takim programom. Prišli so namreč v Maribor oni nemški študentje, ki študirajo v Gradcu. Vemo, da se vsak rad naje, ako je dolgo lačen, zato razumemo, da so nemški študentje radi prišli v Maribor: da bi pa sem hodili hujskat proti državi, tega ne bomo trpeli. Ti mladiči so torej priredili zabavo baje samo za one družine, ki

ne priznavajo Jugoslavije. Zabava v kazini se je temu primerno razvila v protidržavno agitacijo. Nam bi v Celovcu ali v Gradcu kaj takega ne bilo dovoljeno — zato tudi mi v Mariboru takih zabav ne smemo več dopustiti. Mi smo Nemcem dovolj popustljivi in jim še daleko nismo povrnili vsega, kar so nam storili pred vojno in med vojno. Da bi pa dopuščali nemškim buršem uganjati tu kake vsenemške orgije — je izključeno. V Mariboru — v našem Mariboru tega ne bo nikoli več. Treba je paziti, kaj se godi po raznih nemških društvih, ker ne maramo nikomur braniti, da odide od nas.

Vojaška oblast javlja, da se v pogostih slučajih vojniki-dopustniki ne vračajo redno in o pravem času iz dopustov. S tem ne samo da sebi škodujejo za slučaj prošnje za ponovni dopust in se izpostavljajo vojaškimi kaznim, temveč škodujejo tudi svojim tovarišem, ki so radi njih oškodovani na svojih dopustih. Odslej se bo dopustnika najstrožje kontroliralo. Povrh tega se pa pozivajo vsi svojci dopustnikov, da na slednje vplivajo, da se pravočasno vračajo iz dopustov, ker jih s tem obvarujejo različnih sitnosti in kazni in na drugi strani pa pomagajo k napravi reda, ki je predpogoj normalnih razmer.

Glasbena Matica v Mariboru. Prihodnja pevska vaja je v soboto, 10. januarja ob pol 20. uri v risalnici deške meščanske šole, Kaiserstrasse 1, (prvo nadstropje, stranski vhod v poslopje realke). Ker moramo izpopolniti moški pevski odbor in izvoliti ženski pevski odbor, pridite točno, polnoštevilno in privedite novih pevk in pevcev seboj! Pevski odbor.

Veliki sinfonični koncert v Mariboru. Mariborska divizijska godba v Mariboru priredi dne 9. prosinca 1920, ob 20. uri (8. uri zvečer) v slavnostni dvorani pivovarne Götz v Mariboru pod vodstvom g. kapelnika Ferdo Herzog-a in s sodelovanjem virtuoza na klavirju g. Hermana Frisch »Veliki simfonični koncert«. Spored: 1. Bedr. Smetana: Overtura k operi »Habička« (Poljub). 2. Fran Schubert: Sinfonija v H-moll (nedovršena). 3. Aleksij Borodin: V centralni Aziji (stepna skica). 4. Claude Debussy: Petite suite. 5. Edvard Grieg: Klavirni koncert op. 16 A-moll in spremljevanjem orkestra. Solist: gosp. Herman Frisch. Cene sedežev: Sedeži in stranski fotelji I. vrsta: 20 K. II. vrsta: 15 K. III. vrsta 10 K. Na balkonu 12 K. Stojišča v parterju in na balkonu 3 K, za dijake in vojake 2 K. Predprodaja vstopnic: v papirni trgovini Zlata Brišnik, Grajska ulica 10, in v trgovini za muzikalije Jos. Höffer, Šolska ulica. Na dan koncerta je tudi blagajna od 18. ure naprej v koncertni dvorani odprta. Friderik Smetana, ustanovitelj češke narodne opere, roj. leta 1824 v Litomišlu, Lisztov učenc in slušatelj konzervatorija v Pragi, kapelnik v Gottenburgu in pozneje pri Narodnem gledališču v Pragi, kjer pa je leta 1874 vsled popolnega oglušanja moral zapustiti službo; umrl je leta 1884 v Pragi. Najznamenitejša njegova dela: »Prodana nevesta« je vzor melodične slovanske narodne opere, »Dalibor«, »Poljub«, »Skrivnost«, »Libuša«, »Vdovi« so markantne sinfonične skladbe. »Wallenstein-ov nabor, Richard III«, »Moj dom« spadajo istotako med svefovnoznana dela glasbene umetnosti. — Fr. Schubert, znameniti skladatelj pesni, eden izmed prvih nemških komponistov, rojen leta 1797 v Lichtenthal, umrl 1828 na Dunaju. Izšel je iz siromašne učiteljske rodbine in postal učenec skladateljev »Ružička in Salleri« (Dunajska šola) ter se v kratki dobi svojega življenja odlikoval kot skladatelj z izvanredno plodovitostjo. Kolikor znano, je zložil Schubert 8 sinfonij, od teh so znane samo Velika C-dur in nedovršena v H-moll. Kot nedovršena se označuje ta sinfonijska vsled tega, ker ima mesto 4 samo dva stavka, znamenita pa je vsled svojega nežnega in plemenitega blagoglasja in ubranega orkestra. Istotako je Schubert znamenit in dovršen v svojih delih za oder in v kompoziciji raznih lirskih pesmi. — Aleks Borodin, rojen 1834 v Petrogradu, ruski državni svetnik in profesor na medicinsko-kirurški akademiji, je prvi zastopnik mladoruske napredne struje. Umrl leta 1887. Znamenit je po svojih sinfonijah, kakor tudi po

operi „Knez Igor“. Njegova sinfonična pesnitev „Stepna skica iz centralne Azije“ je znamenita po svoji naravni prisposodbi. Motiv: Pesek in pustinja, kar obsega oko, mlačen vzduh to obveva, širna pusta daljava pa dovaja pritažene zvoke tuje azijske melodije. . . . S temi zvoki se veže bližajoče se peketanje kopit, rožlanje opreme od potujoče karavane, ki se pokaže na horizontu. Polni blagolasi moli ruske pesmi ore iz daljine vedno bliže. Ruska moč in rusko orožje spremlja karavano skozi pustinjo. V daljini se združita ruska in azijska melodija in spojita v bajno glasbo sfere. Stepni veter dovaja te zvoke vse tiše in tiše, dokler vse ne vtone v nepreglednem peščenem morju. — Claude Debussy, rojen 1. 1862 v St. Germainu, živi v Parizu, je Francozom kot Richard Strauß Nemcem, zastopnik moderne glazbe, ki izpopolnjuje harmonijo za dober izraz trenutnega čustvovanja. Njegova „Suite“ izraža v: a) „En bateau“ (s čolnom) ob mehkih zvokih flaute prelestno idilo miru; lahko se ziblje čoln, bičevje šušti, mir in zanos prirodnega krasa veja iz harmonije; v b) „Cortège“ (spremstvo) z živahnostno harmonijo pestro vrvenje oduševljene množice; v c) „Menuet“ veličanstveno sliko, katero preveva vsa živahnost in grandeza dobe Rokoko in Renaissance; in v d) „Ballet“ sliko kipeče življenske sile in uživanja. Oduševljeni šumni zvoki polni bachantske sile prehajajo v idilično lahko umerjeno plesno melodijo. — Eduard Grieg, rojen leta 1843 v Bergen na Norveškem, umrl 1907 istotam, razkriva kot znamenit glazbenik 20. stoletja glazbeni zaklad skrajnega severa z vso globoko liriko in mističnim pojmovanjem prirodnih moči. Njegova dela: Suits „Sigurd Sorsalfar“ in „Peer Gynt“, overtura „V jeseni“, koncert za gosli, za glasovir a moll orkestralne skladbe, pesmi in druga klavirska dela so znamenita po originalni harmonizaciji in umevanju narodne duše!

Emisijska banka. »Pravda« javlja, da je pogodba med državo in Narodno banko o prenosni Narodne banke v emisijsko banko vse države dovršena. Narodna banka bo takoj prevzela vse podružnice avstro-ogrske banke. Otvorja se subskripcija delnic v znesku 20 milijonov dinarjev za vse državljane kraljestva. Narodna banka bo potegnila iz prometa krone in dinarje al pari z novimi kronske-dinarskimi bankovci, ki jih krije vsa imovina Narodne banke in današnji bankovski dinar. Izplačevanje teh novih bankovcev se bo pričelo takoj in se bokončalo v 15 do 20 letih. Narodna banka je pristala na to, da vstopita v upravo en Slovenec in en Hrvat (dr. Vekoslav Kukevec in Miroslav Kulmer). Tri mesece po izvršitvi prvega vplačevanja bo volitev nove uprave. Ministrski svet je sprejel to pogodbo in pooblastil finančnega ministra, da jo izvede.

Trgovski gremij pozivlja trgovce, ki so pripravljene dati državnim uslužbencem pri nakupu blaga nekaj popusta, da javijo gremiju takoj: 1. Natačni naslov, 2. koliko odstotkov popusta.

Sprememba voznega reda na južni železnici. Po novem voznem redu odhaja Orient-ekspres iz Logatca ob 3 uri 51 min. in pride v Ljubljano ob 4.44. Iz Ljubljane odhaja ob 4.56 in pride v Zidan most ob 6.20. Odhod iz Zidanega mosta ob 6.40, prihod v Zagreb na državni kolodvor ob 8.30. Dalje odhod ob 9.00 in prihod v Sisak ob 10.04, od koder odrine ob 10.14 — V nasprotni smeri pride Orient-ekspres v Sisak ob 19.16 in prihaja ob 19.24. Prihod v Zagreb na državni kolodvor ob 20.24, odhod ob 21. Prihod v Zidan most ob 22.53, odhod ob 23.19. Prihod v Ljubljano ob 24.43, odhod ob 24.53. Prihod v Logatec ob 1.43, odhod proti Trstu ob 3 uri. — Orient-ekspres ima od 1. januarja samo spalne in jedilne vozove, tako da odpadejo tudi vozovi prvega razreda. — Novi brzovlak Ljubljana—Beograd bo vozil po naslednjem voznem redu: Odhod iz Ljubljane ob 20.21; prihod v Zidan most ob 21.30, odhod ob 21.30, odhod ob 21.52. Prihod v Zagreb na državni kolodvor ob 23.36, odhod ob 24.17. Prihod v Sisak ob 1.13, odhod ob

1.21. — V nasprotni smeri bo pripeljal brzovlak Beograd—Ljubljana v Sisak ob 1.06 ter odhajal proti Zagrebu ob 1.14. Prihod v Zidan most ob 4.50, odhod ob 5.15. Prihod v Ljubljano ob 6.37. Ta dva nova brzovlaka imata samo vozove prvega in drugega razreda. S prvim januarjem je odpovedalo zagrebško ravnateljstvo državnih železnic dosedaj vozeča brzovlaka št. 5801 in 5802 med Zagrebom in Beogradom. Osebni vlak št. 36 na progi Ljubljana—Celje ne vozi več. Namesto njega pa vozi vlak št. 38b, ki odhaja iz Ljubljane ob 4.15, torej pol ure prej, kakor dosedanji vlak št. 36. V Celju preide ta vlak zopet v vozni red prejšnjega vlaka št. 36.

Mariborska podružnica SPD. V ponedeljek je imela Mariborska podružnica Slov. plan. društva svoj občni zbor v Nar. domu. Načelnik podružnice fin. svetnik dr. Brence je podal poročilo o delovanju podružnice o pret. letu. Podružnica se je ustanovila šele meseca junija pret. leto, zato je združila okoli sebe le malo število članov. Vendar je podružnica marljivo delovala, priredila več izletov na Pohorje in je poskrbela n markacijo in slovenske napise na sev. st. Maribora posebno tam, kjer so bili do sedaj samo nemški napisi. Podružnica je do svoj delokrog v zap. delu Pohorja i okolici Maribora: posedovala je tudi t. nemški pohorski stolp in nekaj denarja razpuščenega nem. plan. društva. V maril skem slov. občinstvu je treba povzdigi zanimanje za turistiko, saj nudi bližnje horje krasen užitek vsem prijateljem prirode. — K poročilu predsednika pripomni dr. Valjavec, da je glavno delo pri markiranju in napisih izvršil g. načelnik sam, pri čemer mu je marljivo pomagal njegov oče nadučitelj Brence, ki je slikal napise in tako prihranil podružnici znatne stroške, zato se obema izreče zahvala. Tajnik g. Leskovar poroča o notranjem delu. Mesto odsotne blagajničarke poda dr. Valjavec blagajniško poročilo. Vsled treh odstopivših odbornikov se izpopolni odbor. Izvoli se poseben demarkacijski odsek. Nato poroča Br. Rotter o velikem planinskem plesu, ki se vrši v kazini dne 1. feb. S tem je bil občni zbor zaključen.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V sredo 7. januarja ob 15. uri »Snegulčica« dijaška predstava.

V četrtek 8. januarja ob 19. uri »Nioba«. Ab. A-17.

V soboto 10. januarja ob 19. uri »Revček Andrejček«. Ab. B-18.

V nedeljo 11. januarja ob po 15. uri ljudska predstava: »Brat Sokol« in »V Ljubljano jo dajmo«, ob 19. uri delavska predstava »Morala gospe Dulske«.

Razne vesti.

Zanimiv roman. Da bi se iznebila svojega otroka iz prvega zakona je žena nekega Italijana Marestoni iz Pradeto, dala otroka neki ciganski družbi. Svojim roditeljem pa je rekla, da ga je poslala k znancem v južno Italijo. Pred nedavnim časom pa je umrla in na smrtni postelji izdala t. svojo skrivnost. Njenim roditeljem se je sedaj posrečilo potom italijanskega konzula izvedeti, da se nahaja omenjeni otrok, ki je sedaj 28leten mladenič v francoski vasi Bormes kot samostojen zidar. — Mladenič, ki je z 12 letom ostavil cigane ter se potem naučil zidarstva, se svoje matere čisto nič več ne spominja.

Močna ženska. V Daytonu Alico se je prigodil nedavno zanimiv slučaj. V neko trgovino je prišla jako slabotna ženska ter hotela kupiti sto funtov sladkorja, katero naj bi ji dostavili na dom. Ker pa je trgovec izjavil, da tega ne more je sklenila, da jo ponese sama. Trgovec se je začel tej njeni nameri smejati ter končno izjavil, da ji podari vseh sto funtov sladkorja, če ga res

sama ponese domov. Ženska se ni mnogo obotavljala, prišla vrečo ter jo res srečno prinesla domov. Na ulici ji je sledila cela vrsta radovednežev kakor tudi trgovec sam. Ko je ta poslednji uvidel, da se je ukanil je hotel pozabiti na obljubo ter zahtevati plačilo, kar mu pa vsled protesta občinstva ni uspelo.

Ameriški milijonarji. V Združenih državah je bilo pred vojno 7000 milijonarjev, dočim jih je sedaj 30.000.

Skupni vojni stroški znašajo 193.000.000.000 dolarjev. To je nekaj več kot 100 dolarjev na vsako osebo, moža in ženo in otroka celega sveta. K temu so všteti tudi oni, ki niso civilizirani in ki o svetovni vojni mogoče še slišali niso.

Največji človek na svetu. Največji človek na svetu je vojak O'Comor, ki je sedaj prideljen angleškim kolonijalnim četam v južni Afriki. Visok je osem čevljev, tako, da mu pod iztegnjeno roko stoji vsak človek, ki velja pri nas za velikega. Čez prsa meri 56 palcev, tehta pa 357 funtov.

SO OIVONN, DRUSIVO PIPOGIAMA in celo slovaški književniki v Topičevem salonu v Pragi razstavo čehoslovaških knjig. Razstava predstavlja po možnosti ves razvitek čehoslovaške knjige od prvih početkov do najnovejše dobe. Namen razstave je pokazati čehoslovaški javnosti, kakor tudi tujini stopinjo, na kateri se nahaja čehoslovaška knjiga ter obenem seznaniti čitatelje z delom, ki je v zvezi z izgotavljanjem knjig.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru.

Zahvala.

Za neštete dokaze iskrenega sočutja, kakor tudi za mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu, ter za krasne vence o priliki smrti našega nenadomestljivega soproga, očeta itd. izrekamo tem potom vsem znancem in prijateljem najpresrečnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo komandantu kr. pešpolka št. 36, gosp. podpolkovniku Uzo-rinacu za zadnji vojaški pozdrav, potem gg. častnikom, načelstvom uradov, korporacijam, društvom, kakor tudi vsem dragim, ki so ga spremlili na njegovih zadnjih poti.

Maribor, 4. januarja 1920.

Globokožalujoča rodbina:

Blaha pl. Olbor.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

Zavarovalni odelki:

Požar — Vlom. — Nezgode — Življensko zavarovanje — Ljudsko zavarovanje brez zdravniške preiskave

Ponudbe sprejema in daje pojasnila okrajni zastopnik za Maribor in okolico

Stev Tončić, Maribor
Windenaer ulica 8

Mariborski delavec
Uredništvo in upravnistvo

Mala oznanila.

Kuharica išče službe kot samostojna gospodinja. Srednjih let, zmožna in vešča tudi večjega kuhanja, gre tudi v kako manjšo finejšo hišo k samski osebi. Izve se Tegetthoffova ulica 6.

Preselil se je

zavod za oglas, reklamo in trgov. promet

„UNION“-Propaganda

Gospodsko ul. 44.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najiminitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Od srede 7. do 9. januarja 1920:

Ljubavne smutnje

Drama v 4 dejanjih z **Charlotto Böcklin** v glavni ulogi.

V petek 9. januarja 1920:

Vojaški koncert

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

I. maribor. strojna pletarna

Ivan Barta

Župnijska ulica št. 6

se priporoča

v izdelovanje vseh pletenin. — Svilene, flor, cvrtnate in volnene nogavice se po ceni izdelujejo in se tudi podpletejo.

Dvostavno in ameriško

KNJIGOVODSTVO

Sestavil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Dolenc. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske šole in **samouk**, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU, :: Vetrinjska ulica 17/I. ::

Pisarna: Reiserjeva ulica št. 1
Telefon št. 375

Centrala:
Ljubljana

„BALKAN“

Skladišče: Koroška cesta št. 19
Telefon št. 273

Podružnice:
Trst, Dunaj

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba, usoja si naznaniti slavnemu občinstvu, da je s 1. prosincem t. l. ustanovila v Mariboru svojo podružnico, ki prevzema špedicije vseh vrst, prevažanje blaga, zacarinjenja, prevoze z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, prekmorske kupčije, uvoz ter izvoz raznega blaga, prodaja vsakovrstnega kolonijalnega blaga na debelo.

Ker je naša tvrdka največje domače podjetje te vrste v Jugoslaviji in ima najboljše zveze z inozemstvom, upamo, da bode te poverili svoja cenjena naročila nam. Zagotavljamo vas solidne in točne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

„BALKAN“, trgov., špedicij. in komis. deln. družba

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnica: MURSKA SOBOTA

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.